

◆ THEATERHUIS VOOR KINDEREN EN JONGEREN ◆

adres Akkerstraat 97A 9717 KZ Groningen

telefoon (050) 575 14 84 fax (050) 575 14 85 e-mail info@citadeltheater.nl

Groningen, 31 maart 2008

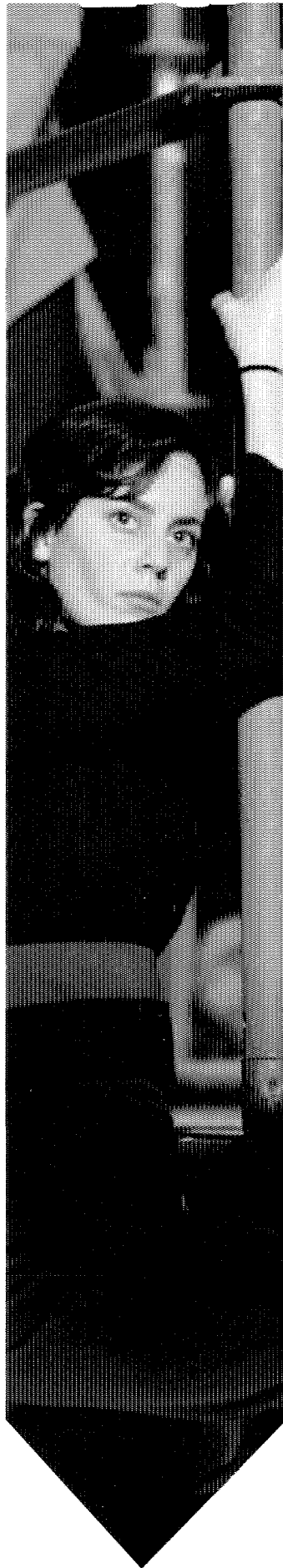
Geachte heer, mevrouw,

Met gepaste trots bieden wij u het jaarverslag 2007 van Theater De Citadel aan. Theater De Citadel laat schoolkinderen in Noord-Nederland in aanraking komen met diverse genres en stijlen van het theater. Mede dankzij uw inzet hebben wij in het jaar 2007 op geslaagde wijze aan onze missie kunnen werken.

Onze dank hiervoor.

Met vriendelijke groeten,
mede namens Rob Bakker,

Maaïke van den Hoek
Zakelijk leider Theater De Citadel.

JAARVERSLAG 2007

INLEIDING

Theater De Citadel is sinds 1992 het professionele theatergezelschap van het Noorden dat voorstellingen maakt voor kinderen en jongeren. Theater De Citadel brengt voornamelijk theater in de gewone dagelijkse omgeving, het speellokaal of de gymzaal. Daarnaast speelt Theater De Citadel in eigen huis, op locatie en soms ook in andere theaters.

In de afgelopen 15 jaren heeft artistiek leider en oprichter Rob Bakker Theater De Citadel gemaakt tot een gastvrij theaterhuis dat veel kinderen in het Noorden heeft bereikt, met name door op scholen voorstellingen te brengen. Theater De Citadel brengt geëngageerd theater, gericht op een grondige ontdekkingsstocht langs alle facetten van deze levende kunstvorm. Theater dat, puttend uit oude teksten en verhalen, gaat over onderwerpen die in het hier en nu de jonge kijkers en hun omgeving (inclusief de leerkrachten en ouders) raken. Bakkers motto is daarbij: 'geschiedenis is de zuurstof voor de toekomst.'

In 2007 hebben we onze missie, schoolkinderen in Noord-Nederland in aanraking laten komen met diverse genres en stijlen van het theater op diverse wijzen vormgegeven.

Met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland uit Sittard hebben we de coproductie **KOFFERS OP REIS** gemaakt. Op drie bijzondere locaties in Friesland, Drenthe en Groningen speelden we **TOB, BOS EN MAGERE LEEK**. In Leeuwarden brachten we ons ambassadeursproject **BLAUWBAARD**. Voor leerlingen uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs speelden we **ANTIGONE**.

In samenwerking met Kunststation C en de gemeente Groningen hebben we soirees georganiseerd voor leraren en cultuurcoördinatoren in opleiding. Met workshops, voorstellingen en gesprekken hebben we laten zien waar De Citadel voor staat. Ook studenten van de PABO kwamen bij ons in huis voor een introductie van De Citadel.

Binnen de Opkamer hebben jonge makers ruimte gekregen hun talent verder te ontwikkelen.

U leest over ons werk in dit jaarverslag 2007.

DE PRODUCTIES

KOFFERS OP REIS

In de eerste maanden van het jaar maakten heel veel koffers heel veel kilometers van het hoge Noorden tot het verre Zuiden. Theater De Citadel sloeg de handen ineen met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland uit Sittard voor een bijzondere coproductie: Koffers op reis.

Koffers op reis ging over onderweg zijn of aankomen, over het zoeken en het vinden, over het leven en de liefde, over het onvermijdelijke van samen of alleen.

De voorstelling werd in totaal 55 keer gespeeld, waarvan 20 keer in het Noorden van het land. Met 35 voorstellingen in theaters in het overig deel van Nederland heeft Theater De Citadel kunnen werken aan het vergroten van haar naamsbekendheid en het vergroten van het publieksbereik.

...Theater De Citadel sloeg de handen ineen met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland uit Sittard voor een bijzondere coproductie: Koffers op reis...

TOB, BOS EN MAGERE LEEK

Vijftien jaar Theater De Citadel. Dat hebben we in 2007 gevierd met de bijzondere locatievoorstelling Tob, Bos en Magere Leek. Een muzikale en avontuurlijke voorstelling met acteurs en poppen over een onverwoestbare vriendschap tussen de jongens Tob en Bos. Sieger M.G. schreef de tekst in het kader van De Opkamer. Theater De Citadel heeft er voor gezorgd dat het stuk gespeeld kon worden.

In Drenthe stonden we aantal weken in de zuivelfabriek De Venen in Nijeveen. In Friesland waren we te gast in de oude aardappelopslag Brandsma in Stiens en in Groningen trokken we noordwaarts naar de steenfabriek Hijlkema te Delfzijl. Op iedere locatie kwamen scholen uit de wijde omgeving naar ons toe. Organisatorisch was het veel werk om in korte tijd op drie verschillende locaties een voorstelling neer te zetten.

ANTIGONE

Eén keer in de twee jaar kan Theater De Citadel een voorstelling maken voor jongeren uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. In het najaar van 2007 brachten we voor deze doelgroep Antigone in regie van Silvia Andringa. Antigone is één van de bekendste klassieke stukken van de schrijver Sofokles. Een oud, maar actueel verhaal in deze tijd waarin extreme overtuigingen en tegenstellingen vanuit alle hoeken van onze samenleving opduiken.

Een voorstelling waarover de Volkskrant schreef: "Antigone is een slimme voorstelling met vele lagen. De Griekse tragedie Antigone behandelt een eeuwenoud vraagstuk: houden we ons aan godenwetten of aan mensenwetten, kiezen we voor principes of voor pragmatisme? Een sterk thema voor een jongerenvoorstelling... Het is niet leuk om te horen dat je familie dood is, maar de woede van Antigone gaat dieper. Ze is fundamentaliste; de wil van de Goden is wet, principe vóór alles. Het maakt niet uit dat haar minnaar haar smeekt tot rede te komen. Rede bestaat voor haar uit geloof... In deze Antigone is geen plaats voor kalme overpeinzingen. Het is een stuk als een schreeuw, een stuk waarin Antigone als een komeet voorbijschiet, op weg naar haar einde. Die rafelige onstuimigheid maakt het een verwarrende ervaring, maar wel een ervaring die blijft nazinderen."

Antigone heeft veel reacties opgeroepen bij de jonge bezoekers en de band met het voortgezet onderwijs versterkt. Het is voor ons duidelijk geworden dat het maken van voorstellingen voor jongeren continuïteit behoeft. Het is van belang om jaarlijks voor jongeren een voorstelling te kunnen maken, en deze ook in Friesland en Drenthe te kunnen spelen. Antigone was onderdeel van het Jonge Harten Festival.

BIJZONDERE PROJECTEN

DE OPKAMER

Theater De Citadel heeft in het eigen Theaterhuis een opkamer ingericht, van oudsher een plek in een groot huis waar een familie zich even terug kan trekken. In de afgelopen seizoenen gingen in De Opkamer van De Citadel 'nieuwe' theatermakers aan de slag met verschillende projecten om ons als gezelschap en hen als makers een nieuwe impuls te geven in het maken van theater voor kinderen en jongeren. Verder gingen we aan het werk met een aantal noordelijke schrijvers om te onderzoeken hoe zij zich kunnen vinden in het schrijven van theaterteksten. Het werk van één van die schrijvers, Sieger M. Geertsema werd in 2007 uitgevoerd onder de titel Tob, Bos en Magere Leek.

HET AMBASSADEURS-PROJECT

Wij constateren nog witte vlekken in ons afzetgebied. Met onze ambassadeursprojecten maken scholen die ons nog niet kennen, op voordelige wijze kennis met het werk van Theater De Citadel.

Met het project Blauwbaard bereikten we in 2007 elf verschillende scholen in Leeuwarden: OBS Oldenije, Basisschool Oud Oost, de Leeuwarder Scholengemeenschap, RKBS de Sprong, Daltonschool De Wester, de Leeuwarder Montessorischool, OBS De Plataanschool, OBS de Vossenburcht, PCBS Prins Maurits, OBS De Vrijheid en OBS Wiardaskoalle.

Danseres en actrice Saskia Hofman maakte samen met regisseuse Lies van de Wiel een eigen bewerking van Blauwbaard, op basis van de opera en het sprookje. De combinatie van dans, theater en een verteller werkte goed. De reacties waren zo positief, dat de voorstelling in 2008 als volwaardige voorstelling wordt hernomen.

...In de afgelopen seizoenen gingen in de opkamer van De Citadel 'nieuwe' theatermakers aan de slag met verschillende projecten om ons als gezelschap en hen als makers een nieuwe impuls te geven in het maken van theater voor kinderen en jongeren...

STATION NOORD

Robert-Paul Jansen (Academie Maastricht) en Bob Wind (ArtEZ, Toneelschool Arnhem) waren in 2007 de deelnemers van Station Noord. Station Noord is een tussenstation voor afgestudeerde acteurs/theatermakers om in het levendige theaterklimaat in de noordelijke regio een seizoen lang mee te spelen, mee te werken en onderzoek te doen.

Het Station biedt jonge spelers, dansers en makers een unieke kans om na de afronding van de studie niet meteen te moeten kiezen voor een bepaalde discipline maar in een professionele omgeving ervaring op te doen door mee te spelen in een voorstelling (volwassen, jeugd en/of kindervoorstellingen) en een onderzoeksproject te maken. Station Noord is een goed voorbeeld van een sterk noordelijk samenwerkingsverband waarbinnen Theater De Citadel opereert. Samen met Tryater, de Peergroup, Grand Theatre, het NNT en de Noorderlingen is een sterke structuur opgebouwd waarbinnen niet alleen jong talent wordt binnengehaald, maar ook onderlinge reflectie plaatsvindt. Robert-Paul Jansen speelde in de voorstelling Tob, Bos en Magere Leek.

EDUCATIE EN ONDERWIJS

Educatie en onderwijs

Volwassenen kunnen bij vrijwel alles wat zich in het theater voordoet terugvallen op hun eigen ervaring en kennis. Voor kinderen is veel van wat ze meemaken helemaal nieuw. De ervaring heeft ons geleerd dat kinderen voornamelijk zijn gericht op het zien van concrete dingen, maar eenmaal in gesprek kunnen ze ook dieper ingaan op elementen uit de voorstelling. Met onze begeleidende projecten proberen wij kinderen op weg te helpen om hetgeen ze zien enigszins te duiden. Dat maakt hun beleving van de voorstelling intensiever. Daarnaast kunnen verschillende kunstvormen een middel zijn om de juiste ondersteuning te bieden bij de verwerking van een voorstelling. In meerdere projecten hebben wij samengewerkt met beeldend kunstenaars die kinderen begeleiden bij het vastleggen van hun ervaring in beeld en tekst. Bij andere projecten speelden kinderen zelf scènes uit de voorstelling of bogen zij zich over kostuumontwerpen. Een combinatie van voorbereiding - voorstelling - verwerking, zorgt ervoor dat een theatrale ervaring beklijft. Educatieve projecten zorgen voor een verdieping van een thema zonder belerend te willen zijn. Alle voorstellingen van Theater De Citadel zijn in 2007 voorzien van begeleidende educatieve projecten die altijd gericht zijn op scholen en hun leerlingen. Aangezien iedere voorstelling anders is, heeft ook het educatieve werk steeds een eigen vorm en karakter.

...De ervaring heeft ons geleerd dat kinderen voornamelijk zijn gericht op het zien van concrete dingen, maar eenmaal in gesprek kunnen ze ook dieper ingaan op elementen uit de voorstelling...

Koffers op reis

Deze voorstelling was een coproductie met het theatergezelschap Het Laagland uit Sittard. Het educatieve materiaal is bij Koffers op reis dan ook in samenspraak met de educatieve medewerkers van dit gezelschap ontwikkeld. Het bestond uit een lesmapje dat aan de scholen werd opgestuurd. Daarnaast kreeg iedere leerling na afloop van de voorstelling een bouwpakket van een koffertje. Hen werd gevraagd: probeer je voor te stellen dat jij jouw eigen leven in een koffer mee zou dragen, hoe ziet die er dan uit en wat zit daar eigenlijk in? Leerlingen maakten zich dit koffertje eigen door het te beplakken met dingen die iets over hen zeggen (met wellicht een binnenkant die geheim is...). Daarnaast kregen alle leerlingen een nagesprek met de acteurs.

Tob, Bos en Magere Leek

Tob, Bos en Magere Leek was een verhaal waarbij de hoofdpersoon onderdeel werd van een computerspel. Aansluitend op de moderne media die een rol spelen in deze voorstelling is een DVD ontwikkeld die op de voorstelling vooruitblijkt. Deze DVD werd voorafgaand aan de voorstelling naar scholen toegestuurd. Op deze DVD stond een introductie van de spelers, een voorbeeld van een repetitie, een uitleg van de decorontwerper en vertelde de componist over de muziek waarbij hij een fragment liet horen.

Antigone

Het educatieve programma bij deze voorstelling voor het voortgezet onderwijs was driedelig: een workshop, een lesmap en een nabespreking. Alle docenten die een voorstelling reserveerden kregen een lesmap toegestuurd met daarin algemene informatie over het stuk, drie voorbereidende opdrachten en twee verwerkingsopdrachten. De thematiek uit de voorstelling vormde het vertrekpunt voor dit materiaal: overtuigd zijn van je gelijk, stelling nemen, keuzes maken, je eigen weg zoeken, liefde, een generatieconflict met ouders... Daarnaast kregen de docenten de mogelijkheid om met de leerlingen een workshop te volgen over hedendaagse personen die net zoals Antigone een extreem standpunt innemen (wie zijn het, wat willen zij bereiken en wat zijn zij daarvoor

bereid te doen?) Tevens oefenden de leerlingen met theaterteksten. Als sluitstuk konden de leerlingen deelnemen aan een nabespreking met acteurs.

De onderwijzerssoirees

Direct contact met leerkrachten is voor Theater De Citadel van vitaal belang. De dialoog met docenten is essentieel, door hen kunnen dingen die we in voorstellingen aankaarten echt beklijven. Leerkrachten zijn een bron van informatie en de optimale brug naar onze doelgroep.

Met de onderwijzerssoirees nodigen we jaarlijks docenten uit om samen met hen naar een voorstelling te kijken en om aansluitend gezamenlijk een gesprek te voeren. Zeker voor het onderwijs is Theater De Citadel een huis om theater te 'leren'. Wij zien het onderwijs als onze bondgenoot in de strijd tegen het cultuuralfabetisme. In 2007 organiseerden we een onderwijzerssoiree met een voorstelling en workshops voor Interne Cultuurcoördinatoren uit Groningen en een soiree voor leraren uit Friesland, Drenthe en Groningen rondom de voorstelling Antigone.

Contacten met de Pabo's

Theater De Citadel heeft samenwerking gevonden met drie Pabo's uit het Noorden: Emmen, Groningen en Assen. Deze samenwerking is voor ons van groot belang. De studenten van de Pabo's zijn de toekomstige onderwijzers van de scholen waar wij voor spelen. Het is belangrijk dat niet alleen de kinderen, maar ook de leerkrachten theater leren kijken. In het najaar van 2007 kwamen negentig Pabostudenten een dag bij ons in huis om te ervaren hoe Theater De Citadel werkt.

ORGANISATIE

Verkoop en het contact met de scholen en bemiddelaars

Wij blijven intensief werken aan een stevige positie voor ons werk op de scholen in het Noorden en blijven daarom op een zakelijke en creatieve manier investeren in het contact met onderwijzers. Zo bevinden onze educatieve projecten op de scholen zich vaak op het snijvlak van marketing en educatie en bieden we als ambassadeurs van ons eigen werk, kleine klassenprojecten aan scholen aan waar we nog niet of al langer geleden hebben gespeeld. Wij merken dat onze investeringen een continuïteit van ons werk in de scholen bewerkstelligd.

Personeel

In 2007 namen zakelijk leidster Corry Diertens en educatief medewerkster Willemijn Barelds afscheid van Theater De Citadel. Beiden hebben meer dan zes jaar met grote verdienste een bijdrage geleverd aan het werk van Theater De Citadel. Maaïke van den Hoek (zakelijk leider) en Welmoed Ekster (educatie) hebben hun taken overgenomen. Myrte Lucassen heeft het werk op het gebied van de huishoudelijke dienst overgenomen van Fardau Akkerhof.

In 2007 is de enige ID-baan (techniek) die we nog hadden omgezet in een reguliere baan.

Bestuur

Na vier tot zeven trouwe 'dienstjaren' is het bestuur van Theater De Citadel in 2007 vernieuwd. De nieuwe bestuursleden zijn woon- en/of werkzaam in Friesland, Drenthe en Groningen. Een vrouwelijke kandidaat zal het bestuur in 2008 completeren.

Met het bestuur is afgesproken dat in 2008 de overgang gemaakt zal worden van een stichtingsbestuur naar het model van een Raad van Toezicht, dit alles conform de Code Cultural Governance.

Standaardscan Kunst en Zaken

Theater De Citadel heeft in december in samenwerking met Kunst en Zaken en het VSB fonds het K&Z-scanprogramma uitgevoerd. Met dit programma krijgt Theater De Citadel beter inzicht in de verschillende ontwikkelingsfasen die de organisatie doormaakt op weg naar een uitstekende

De organisatieonderwerpen die de diverse scans meten zijn: beleid en strategie, bedrijfsvoering en organisatie, bestuur en toezicht, managementstijl, marketing, publiciteit en PR, financiën, financiering, sponsoring, personeel en HRM, juridische zaken, informatietechnologie, verkoop en merchandising, huisvesting en bouw, bedrijfscultuur en interne communicatie en externe samenwerkingsverbanden. Resultaten van het onderzoek worden in 2008 besproken en waar nodig verwerkt.

Samenwerking door netwerkontwikkeling

Samenwerking met andere groepen en ook andere kunstinstellingen en kunstenaars: dat is een levensvoorwaarde voor een jeugdtheaterhuis. Om niet op jezelf te blijven staan. Om in contact te blijven met collega kunstenaars en hun visie op wat er in de wereld gebeurt. Vandaar ook de ambitie om internationale contacten aan te halen: de wereld wordt kleiner en het Europese toneel ligt om de hoek. Theater De Citadel heeft de afgelopen jaren een netwerk opgebouwd waarbinnen diverse samenwerkingsverbanden zijn opgebouwd:

Het netwerk van Theater De Citadel

Kinderen en jongeren • Cultuurcoördinatoren bo en vo
• Kunststation C en IVAK • Bemiddelende organisaties (Keunstwurk, Kunst & Cultuur Drenthe) • - Kunstenaars (theatermakers, vormgevers, muzikanten, schrijvers, decorbouwers, kostumières, multi-media specialisten) • Mensen in Noord-Nederland die we aan ons binden tijdens locatievoorstellingen • De Kwartiermakers • Joodse gemeenschap
• Rijksuniversiteit Groningen • NNT • Grand Theatre • Noorderlingen • Tryater • Peergroup • Jonge Harten Festival
• Galilli Dance • Stadsschouwburg/Kruithuis • Kunstencentrum • Vereniging van Nederlandse Theaters • Sectie 1 en 2 productieleders/publiciteitsmedewerkers • Noordoostenwind, jeugdgezelschappen noordoost Nederland
• Kunstvakopleidingen in Nederland • Vis à Vis festival • Hanze Regio Festival • EUnetART • Europese partners schoolyardstoriesproject (zie 7.7) • IB-groep • Kunst & Zaken Rotterdam • Rijk, provincies en gemeenten

VOORSTELLINGSINFORMATIE

KOFFERS OP REIS

Als je alle belangrijke dingen die je graag verzamelt, die je denkt en meemaakt zou bewaren in koffers, dan draag je in de loop van je leven steeds meer grote en kleine koffers met je mee. En als je dan op een dag per ongeluk met al je koffers verstrikt raakt in wel honderd koffers van iemand anders, dan kan het een en ander aardig in de war komen.

Koffers op reis gaat over onderweg zijn of aankomen, over het zoeken en het vinden, over het leven en de liefde, over het onvermijdelijke van samen of alleen. Voor deze bijzondere coproductie heeft Theater De Citadel de handen ineengeslagen met Jeugd- en Jongerentheater Het Laagland uit Sittard.

ARTISTIEK TEAM

Tekst	Geert Genbrugge
Regie	Inèz Derksen
Vormgeving	Bas Zuyderland
Kostuums	Jorine van Beek
Spel	Wiekje de Boer Ron van Lente

	VOORSTELLINGEN	BEZOEKERS
Schoolvoorstellingen	31	3332
Vrije voorstellingen	21	2106
Bijzondere voorstellingen	1	60
Try-outs	2	82
Totaal	55	5580

VOORSTELLINGSINFORMATIE

TOB, BOS EN MAGERE LEEK

Tob 'Nee echt, hij is weg!

Er is niets meer aan te doen.

Ik zag hem wel. Hij wilde niet meer. [...]

Eerst dacht ik dat het een spel was.

Ik rende achter hem aan. Al hele tijd.

De zon in mijn rug, de schaduw lang

uitgerekt voor me als een lange man op stellen.'

Een moeilijke zoektocht in het Grote Bos begint. Dan raken de jongens ook nog elkaar kwijt. Ze moeten, als in een game vechten om levenspunten. Spelen om credits. Zullen de jongens elkaar en de schaduw terugvinden?

Tob, Bos en Magere Leek is een muzikale en avontuur-lijke voorstelling met acteurs en poppen over een onverwoestbare vriendschap tussen de jongens Tob en Bos. Tob raakt zijn schaduw kwijt. Tot zijn verbijstering.

ARTISTIEK TEAM

Tekst	Sieger M.G.
Regie	Pieter Vrijman / Rob Bakker
Dramaturgie	Pieter Vrijman
Compositie en spel	Robert van der Tol
Decorontwerp	Vincent Alders
Lichtontwerp	Boris Stokman
Kostuumontwerp	Renée Zonneville
Spel	Raoul Copier
	Lotte Dunselman
	Robert - Paul Jansen

	VOORSTELLINGEN	BEZOEKERS
Schoolvoorstellingen	29	2650
Vrije voorstellingen	7	239
Bijzondere voorstellingen	-	-
Try-outs	1	30
Totaal	37	2919

VOORSTELLINGSINFORMATIE

ANTIGONE

De twee broers van Antigone stonden in de oorlog als vijanden tegenover elkaar. Zij hebben elkaar gedood en beide broers moeten begraven worden. Maar koning Kreon, Antigone's oom, besluit anders. Eén van de broers zal als afschrikwekkend voorbeeld in het open veld moeten blijven liggen. Hij zegt: Ik heb geen keus. Wie het waagt hem te begraven zal gedood worden. Zo hoopt hij de regels en rust in de stad weer te herstellen. Antigone accepteert dit niet. Ze neemt het risico en begraaft haar broer. Zo trotseert zij de koning en zet haar leven op het spel.

Antigone is één van de bekendste klassieke stukken van de schrijver Sofocles. Een oud, maar actueel verhaal in deze tijd waarin extreme overtuigingen en tegenstellingen vanuit alle hoeken van onze samenleving opduiken.

ARTISTIEK TEAM

Tekst	Sofokles
Vertaling	Johan Boonen
Bewerking	Bouke Oldenhof
Regie	Silvia Andringa
Dramaturgie	Renée Zonneville
Decor-/kostuumontwerp	Renée Zonneville
Spel	Frank Derijcke Martin Grudaj Jur van der Lecq Ilja Tammen Naomi Velissariou

	VOORSTELLINGEN*	BEZOEKERS
Schoolvoorstellingen	8	521
Vrije voorstellingen	8	348
Bijzondere voorstellingen	1	40
Try-outs	1	29
Totaal	18	938

* in 2008 zijn er nog 12 voorstellingen van Antigone gespeeld

Reacties n.a.v. evaluatieformulieren

TOB, BOS EN MAGERE LEEK

O.B.S. De Rieshoek, Noordlaren

"Indrukwekkende personages + decor! Prachtig."

NBS De Sterren, Godlinze

"Vlot spel, bijzonder ontwerp en leuke vondsten / effecten."

CBS De Regenboog, Hoogeveen

"Goed thema dat bij de belevingswereld van de kinderen past."

Roosjenschool, Westerveld

"Geslaagde voorstelling, Kinderen waren erg geboeid."

O.B.S. De zandloper, Hoogeveen

"Bijzonder verhaal, 'maar' 3 spelers maar wel heel compleet."

ANTIGONE

Lauwerscollege, Buitenpost:

"Erg geslaagde voorstelling: spel, vormgeving en thematiek goed uitgewerkt, prachtige vondsten en leuke nabespreking."

De Nieuwe Veste, Coevorden

"Een prachtig stuk met een goed uitgewerkt (passend in deze tijd) thema."

Lauwerscollege, Buitenpost

"Een prima voorstelling, omdat de leerlingen ook na de voorstelling bleven discussieren, signaal dat het 'aan sloeg'."

Nassau College, Norg

"Een voorstelling met lef, aangrijpend en heel beeldend het verhaal van Antigone voor jongeren vertelt."

De Borgen, afdeling De Lindenberg

"Interessant, afwisselend gebracht en goed gespeeld."

THEATER DE CITADEL

Medewerkers

Fardau Akkerhof, Vincent Alders, Silvia Andringa, Rob Bakker, Willemijn Barelds, Dennis Beek, Jorine van Beek, Lies Bellem, Wieky de Boer, Tom Bosselaar, Raoul Copier, Frank Derijcke, Inèz Derksen, Corry Diertens, Lotte Dunselman, Otto Eggergluuss, Welmoed Ekster, Roger Foxius, Geert Genbrugge, Martin Grudaj, Greetje ter Harkel, Mirjam van der Heide, Maaike van den Hoek, Saskia Hofman, Robert-Paul Jansen, Paul Jonker, Ellen Kiers, Rosmarijn Kok, Henk Kraayenzank, Jur van der Lecq, Ron van Lente, Myrte Lucassen, Sieger M.G., Bouke Oldenhof, Marcel Pol, Martin Steeghs, Boris Stokman, Iija Tammen, Robert van der Tol, Ingrid Tonnaer, Marlies Veldhuis, Naomi Velissariou, Margriet de Vries, Pieter Vrijman, Lies van de Wiel, Hika Wiersema, Bauke de Witte, Renée Zonneville, Bas Zuyderland

Bestuur

Ed Stadman (m) voorzitter sinds 1 september 2007, 1e termijn, woonachtig te Drenthe

Alexander Durenkamp (m) penningmeester sinds 1 januari 2008, 1e termijn, woonachtig te Groningen

Klaas Sietse Spoelstra (m) lid sinds 1 september 2007, 1e termijn, woonachtig te Friesland

Jan Edzes (m) lid sinds 1 november 2007, 1e termijn, woonachtig te Drenthe.

Gegevens over de voorstellingen per jaar, in de afgelopen vijf jaar

Aantal voorstellingen	2003	2004	2005	2006	2007
Stad Groningen	45	34	35	39	19,5*
Provincie Groningen	22	28	59	35	14,5
Provincie Drenthe	3	28	29	38	29
Provincie Friesland	43	24	17	8	25
Elders in Nederland	1	-	1	8	35
Overige activiteiten	-	-	-	-	13
Totaal	114	114	141	128	135

Aantal bezoekers	2003	2004**	2005	2006	2007
Stad Groningen	2.052	9.454	1.604	1.577	1.082
Provincie Groningen	912	2.826	4.247	1.928	930
Provincie Drenthe	138	6.179	1.107	1.832	2.213
Provincie Friesland	1.815	5.068	1.176	395	1.442
Elders in Nederland	70	-	83	298	4.126
Overige activiteiten					466
Totaal	4.987	23.527	8.217	6.030	10.259

*0,5 ontstaat doordat een voorstelling voor zowel gemeente als provincie is gespeeld

**in 2004 zijn de bezoekersaantallen beïnvloed door de grote-zaalproductie met het NNO.

NB:

bezoekers overige activiteiten in totaal: 466.

Workshops antigone: 216 leerlingen

Workshops koffers op reis: 60 kinderen

ICC-dag 14-02-07: 60 docenten

Pabo 8/11/07: 90 studenten

Lerarensoiree Antigone: 40 docenten

WAS/WAT?

DvN 19/11/07

'Zij had wel een beetje een kort lontje'

Vreselijk veel koffers, groot en klein. Ze behoren toe aan een man (Ron van Lente) en een vrouw (Wieky de Boer) die elkaar toevallig ontmoeten. Hij vindt haar meteen leuk en probeert haar te beletten verder te reizen. *Koffers op reis* van Theater De Citadel in Groningen en Het Laagland uit Sittard, bedoeld voor iedereen van 8 jaar en ouder, ging zaterdag in Groningen in première. Irîez Derksen tekende voor de regie van het stuk dat op reis gaat door het land (3/3 Tamboer, Hoogeveen). *Dagblad van het Noorden* vroeg drie jonge kijkers naar hun mening.

Foto's: Reyer Boxem

Sophie de Moor (11) uit Groningen

"Even denken hoor... Ja, heel erg grappig. Een leuke meneer, maar ook wel een beetje raar. Hij had alsmat niet door wat zij wou en zij luisterde niet. Het was gezellig, mooi en heel erg echt. Het zou wel kunnen gebeuren. Soms heb je een toneelstuk met heel erg veel fantasie. Dat was dit niet. En ik vond het knap dat ze konden onthouden wat in welke koffer zat."

Ivo Seif (7) uit Baflo

"Die meneer vond ik heel leuk, dat hij zich overal mee bemoeide. Het was leuk, romantisch, en soms ging het even mis met de koffers, dat hij ze liet vallen enzo, dat was grappig. Ze gingen goed met elkaar om, maar omdat hij zich overal mee bemoeide en het laatste woord wou, ging het soms mis. Maar zij had wel een beetje een kort lontje. Ik vond het mooi. En ik had niet gedacht dat hij zoveel bloemen had."

Dora de Moor (9) uit Groningen

"Heel leuk. Maar ik vond het wel een beetje irritant dat ze niet verder gingen reizen. Wel leuk wat er allemaal in die koffers zat. Die met al die tandenborstels vond ik het leukst. Die meneer vond ik het grappigst en ik begreep ik het goed. Het is aan het eind allemaal goed gekomen, dat kon je zien aan die mevrouw. En de hele tijd al aan die meneer."

Volkscrant 13/3/07

Mooi gegeven in 'Koffers op reis' met nogal opzichtige filosofie

JEUGDTHEATER Een man en een vrouw kruisen elkaars pad. *Koffers op reis* toont dat kruispunt met een grote hoeveelheid koffers, die staan voor het karakter maar ook de vergaarde levenservaring van de twee. Na de nodige verwarring, haat en nijd slaat de ontmoeting om in een gezamenlijke dans.

Midden op het toneel een wegwijzer: borden met onbekende icoontjes wijzen allerlei kanten op.

Het verschil tussen meneer Papel, een praatgrage charmeur, en de nuffige juffrouw Colchica, is uit de lading op het toneel geplaatste koffers op te maken. Colchica heeft haar mooie, nette en gelabelde koffers in een diagonale slagorde opgesteld. Links en rechts daarvan vormen twee ongeordende stapels de bagage van Papel. Die is van het type reiziger dat vooral graag onderweg is maar niet zo nodig ergens hoeft te komen.

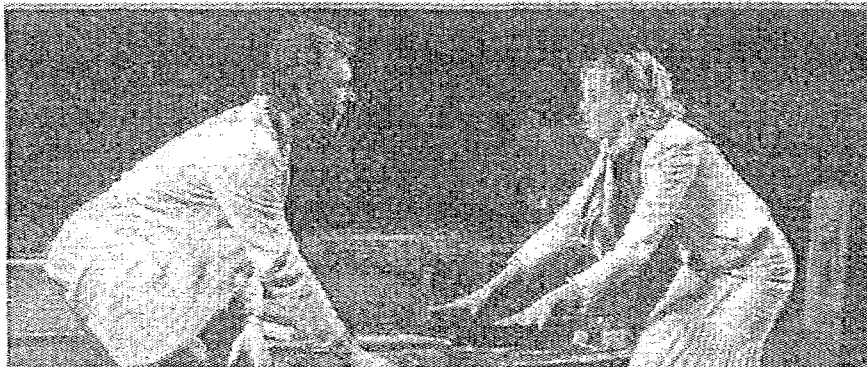
De Vlaamse auteur Geert Genbrugge heeft een mooi ge-

geven beet, met een nadrukkelijke filosofische dimensie maar laat die filosofie nogal opzichtig in de tekst toe. Dat is niet allemaal even speelbaar. Tegelijk is het beeld van die verzameling koffers, beloftevol van buiten en dikwijls wonderlijk van binnen, een krachtig, poëtisch beeld. Op het eind komen die twee samen als de man zijn laatste charme offensief op de beetje bij beetje ont-dooiende juffrouw loslaat. Hij kdapt allemaal koffers open waardoor een fraai beeld ontstaat. Dan zetten de twee hun reis samen voort.

Ron van Lente en Wieky de Boer maken van het spel om passie een scherp steekspel, drijvend op flarden tangomuziek. Ze smeden een fraaie combinatie van orde en chaos, plan en toeval.

Bart Deuss

Koffers op reis, De Citadel en Het Laagland. Vanaf 8 jaar, t/m 6 mei, www.citadeltheater.nl/www.het-laagland.nl

stienzer omroeper 11/06/67

Theater de Citadel in de oude treinremise van Stiens

Het zal menig Stienzer waarschijnlijk zijn ontgaan. Op de uitzonderlijke locatie, de Aardappelloods Brandsma aan de Lutschedyk, speelde Theater de Citadel uit Groningen vanaf donderdag 31 mei tot en met vrijdag 8 juni een reeks voorstellingen voor leerlingen van de verschillende basisscholen uit de omgeving.

Op de vrijdagavonden 1 en 8 juni werden de inwoners van Stiens in de gelegenheid gesteld kennis te maken met haar nieuwste voorstelling Tob, Bos en Magere Leek.

'It wie wol dreech', merkte de kersverse 'theaterdirecteur' Brandsma op na afloop van de van de voorstelling. Hiermee vertolkte hij, vergezeld van zijn vrouw en medewerkers, feitelijk de beleving van zijn generatie in relatie tot die van de huidige jonge generatie. Het was dan ook niet het klassieke theater met wisselende bedrijven en decors. Een eenvoudige steigerconstructie met drie verschillende niveaus vormden op vernuftige wijze de achtergrond voor de acteurs. Op de begane grond, boven- en ondergronds, met op rolgerdijnen getekende en geprojecteerde bomen speelde zich de met muziek omlijstte voorstelling van de spelers en poppen af.

Tob, Bos en Magere Leek is een muzikale en avontuurlijke voorstelling over een onverwoestbare vriendschap tussen de jongens Tob en Bos. Tob raakt tot verbijstering zijn schaduw kwijt.

Een moeilijke zoektocht in het Grote Bos begint. Dan raken de jongens ook nog elkaar kwijt. Ze moeten, als in een computerspel, spelen om levenspunten te verdienen. Zullen de jongens elkaar en de schaduw terugvinden?

In de aanvang heeft het spel iets Bommelaans. Het donkere bomen bos en een verdwenen schaduw. Uiteindelijk wordt het spel een eigentijds, virtueel avontuur, dat in de beleving van de huidige basisschoolleerlingen lijkt te passen. In tegenstelling tot de volwassen toeschouwers worden de leerlingen van de basisscholen vanuit het educatieve project van de Citadel voorafgaand aan het theaterbezoek voorbereid. Achteraf worden de ervaringen van de scholen geëvalueerd door de eigen educatieve medewerkers.

Al met al heeft de theateractiviteit in de voormalige spoorloods een geheel eigen dimensie gegeven aan de waarde van, hoe men het ook wendt of keert, dit karakteristieke pand, dat Stiens nu nog rijk is •

RECENSIES

TOB, BOS EN MAGERE LEEK

Meppeler Courant maandag 14 mei

Spannend jeugdtheater in zuivelfabriek De Venen
zaterdag 12 mei 18:03

KOLDERVEEN – Theater De Citadel uit Groningen had zaterdagmiddag een bijzonder podium uitgekozen om de voorstelling 'Tob, Bos en Magere Leek' te spelen. In de voormalige zuivelfabriek De Venen in Kolderveen genoten zo'n veertig bezoekers van het theaterspel van Raoul Copier, Lotte Dunselman en Robert-Paul Jansen.

De multimediale en avontuurlijke voorstelling, voor kinderen van acht jaar en ouder, kwam prachtig uit in de Kaashal. In ruim een uur tijd raakte Tob niet alleen zijn schaduw kwijt maar ook nog eens zijn allerbeste kameraad Bos. De vriendschap tussen de jongens blijkt echter alles te overwinnen; een moeilijke zoektocht door het Grote Bos en het gevaarlijke spel om de Levenspunten, Spelebees.

Aan het decor en decorwisselingen van de spannende jeugdvoorstelling was veel aandacht besteed. Zo stond er uit het niets een bos vol bomen en waande de kijker zich van tijd tot tijd onder de grond tussen de door elkaar krioelende wortels.

Tob, Bos en Magere Leek is het resultaat van de schrijversworkshop van De Opkamer. In De Opkamer van Theater De Citadel heeft een aantal schrijvers uit het Noorden de afgelopen drie jaar, onder leiding van dramaturg Pieter Vrijman gewerkt aan het ontwikkelen van hun schrijfkunst in drama. Met Tob, Bos en Magere Leek zetten zij het werk van dichter en mediakunstenaar Sieger M.G. op het repertoire.

Op 17 mei is de tweede voorstelling van Tob, Bos en Magere Leek in De Venen, eveneens om 15.00 uur.

'Antigone' is een slimme voorstelling met vele lagen

Volkscron

27/11/07

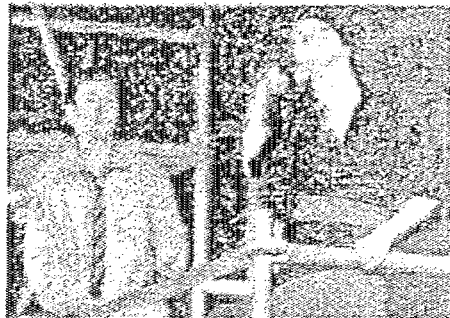
JEUGDTHEATER Ze is zo boos, de Antigone van regisseur Silvia Andringa bij Theater De Citadel. Bovendien is ze volkomen zeker van haar zaak; haar broer is dood en die moet en zal ze begraven. Zelfs als dat niet mag van haar oom, koning Kreon.

De Griekse tragedie *Antigone* van Sophocles behandelt een eeuwenoud vraagstuk; houden we ons aan godenwetten of aan mensenwetten, kiezen we voor principes of voor pragmatisme? Een sterk thema voor een jongerenvoorstelling en goed passend binnen het jongerenfestival Jonge Harten, dat afgeiopen weekend van start ging en nog tot 1 december in Groningen voortduurt.

In de oorlog zijn de broers van Antigone vermoord en koning Kreon heeft verordend dat een van die broers, omdat hij de vijand was, als afschrikwekkend voorbeeld onbegraven moet blijven.

Het is niet leuk om te horen dat je familie dood is, maar de woede van Antigone gaat dieper. Ze is fundamentaliste; de wil van de Goden is wet, principe vóór alles. Het maakt niet uit dat haar minnaar haar smeekt tot rede te komen. Rede bestaat voor haar uit geloof.

Antigone is een slimme voorstelling, met vele lagen. Zo

Scène uit *Antigone* van theatergroep De Citadel.

wordt het publiek halverwege gevraagd van plek te wisselen om in het getrapte decor als in een tribunaal mee te maken wat de gevolgen zijn van Antigones keuze.

Een vrouw 'uit het volk' treedt op als de stem van het verstand, een cellist versterkt de gevoelslijnen. En hoewel er veel wordt geredeneerd en geredetwist, komt het uiteindelijk op het gevoel aan. In deze *Antigone* is geen plaats voor kalme overpeinzingen. Het is een stuk als een schreeuw, een stuk waarin Antigone als een komeet voorbijschiet, op weg naar haar einde. Die rafelige onstuimigheid maakt het een verwarrende ervaring, maar wel een ervaring die blijft nazinderen.

Jowi Schmitz

Antigone door Theater De Citadel. 14+. Groningen t/m 25/1. Inl. www.jongeharten.nl of www.theaterdecitadel.nl

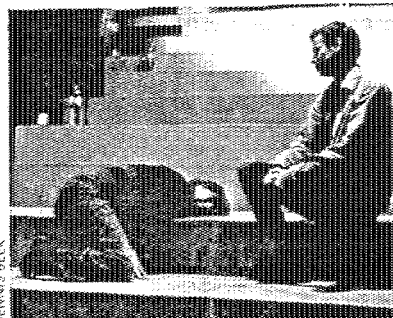
Cultuur

NEPBESTUURDER IN MAATKOSTUUM
TONEEL *Antigone*

Het decor is zo'n trap waarbij ik altijd aan Erik Vos moet denken. Die vertelde ooit in een film over zijn werk: 'Op de toneelschool leerden we dat de treden van een toneeltrap zeven centimeter hoog mogen zijn. Toen wist ik: in mijn voorstellingen dus nooit trappen met treden van zeven centimeter. Altijd anders, altijd lager, meestal hoger.' Deze trap (ontwerp Renée Zonneville) is een echte Erik Vos-trap: buitengewoon ongemakkelijk. De toeschouwer van deze voorstelling weet dat uit eigen ervaring. Want voor de slot-scène moet hij zelf die trap op klauteren. Om in de afwikkeling van de tragedie te kijken naar de tribunestoelen waar hij zojuist nog zat.

Antigone, van de beste psychooog uit de klassieke Griekse canon der tragedieschrijvers, Sophocles, is een erg ongemakkelijk stuk. Het verhaal gaat ogenschijnlijk over helemaal niks. Twee hooggeboren broers hebben publiekelijk een hoog opgelopen ruzie urigevochten, beiden zijn daarbij om het leven gekomen. Kreon, de vorst van de stad Thebe, heeft besloten dat de een een plechtige uitvaartdienst krijgt en wordt begraven, het lijk van het andere joch wordt voor de poorten van de stad achtergelaten, de gieren en de honden mogen zijn lijf wegvreten. Kreon buigt niet – regels zijn regels, wetten zijn wetten – en wie het waagt zand op het lijk van dat joch te gooien, kan rekenen op het ergste: de dood. Een bericht op pagina zeven van de lokale krant, laten we zeggen de *Thebaanse Bazuin*, wordt voorspagnieuws omdat het nichte van de regerende vorst, Antigone, het zusje van de gestorven broers, het lichaam van haar rottende broertje gaat begraven. Haar geliefde, Haimoon, is ook nog eens de zoon van de monarch. En dat maakt de zaak gecompliceerd.

Antigone door Theater De Citadel in Groningen, geregisseerd door Silvia Andringa, gemaakt voor pubers van pak 'n beet vijftien: de leeftijd van Antigone en Haimoon, speelt zich af op die ongemakkelijke trap. Vijf toneelspelers vertellen het verhaal. Onder hen Martin Gradaj, die het verhaal ondersteunt met zijn cello. En die ook de wachter speelt, die ontdekt dat het de koningsdochter Antigone is die de waanzinnige wet van de vorst (begraven: verboden!) overtreedt. Hij doet zijn verhaal in de taal van Albanë, zijn taal. De Thebaanse tolk, gespeeld door Ilya Tammien, vertaakt en vertelt ons wat hij probeert te vertellen. Dat is een van de geweldige, simpele ingrepen in dit stuk. In Sophocles' warwinkel van niet meer weten wie er gelijk heeft en wie niet en dat dat er ook helemaal niet toe doet, loopt iedereen

DENNIS BEEK

Scène uit *Antigone* (Haimoon en Antigone)

iedereen overhoop. Kreon (Jur van der Lecq) speelt een nepbestuurder in maatkostuum en dat doet-ie prachtig. Frank Derijcke speelt Haimoon als een puber die probeert wijzer te zijn dan zijn leeftijd doet vermoeden. En die dat uiteindelijk ook blijkt te zijn. Hier grijpt de regie Sophocles bij zijn kladden. Ze verandert zijn verhaal. Ik verklap niets.

Centrum van de voorstelling is de Antigone van de Vlaamse toneelster Naomi Velissariou. Ik had haar nog nooit zien spelen en dat blijkt achteraf te kloppen: dit is haar eerste grote toneelrol. Die kan de boeken in: monumentaal mooi en monumentaal simpel. Ze holt heen en weer op die ongemakkelijke toneeltrappen, en ze maakt van die ongemakkelijke toneelrol een onvergetelijke creatie. Soms gebeurt dat, je zit in zomaar een toneelzaaltje in Groningen en je wordt heen en weer geschud. Ga kijken!

LOEK ZONNEVELD

Theater De Citadel, Antigone, Groningen, 3 t/m 25 januari 2008 in Theater De Citadel

Kind van het ongeluk

Bronninget
Gezinsnode
12-12-2007

Theater De Citadel met een actuele 'Antigone'

■ Antigone en Haimoon komen er samen niet uit. © Jean-Paul Yoko

De jeugd van nu heeft het graag over 'respect'. Deze moderne term viel ook ergens in de opvoering van het klassieke 'Antigone' van Theater De Citadel. Het beroemde stuk van Sofokles bleek vrijdag in De Studio meer raakvlakken met de actualiteit te hebben.

door Herman Sandman

Koning Kreoon sprak van orde en discipline, respecteren van de wet en 'regels zijn regels'. Woorden van dergelijke strekking klinken ook anno nu regelmatig uit de monden van rechtsvoorsorterende politici. En met het weerwoord van Kreoon's zoon Haimoon, 'Mild zijn is niet dwaas', zouden figuren

als Wilders en Verdonk prima van repliek gediend kunnen worden. De links met de hedendaagse tijd waren onmiskenbaar. Ondanks de moderne setting draaide het nog steeds om een aloude begrip als liefde. Liefde tussen zus en broers, tussen vriend en vriendin en vader en zoon.

Al bleek de aanwezige liefde geen garantie voor onderling begrip, of respect voor elkaars waarheid. Wanneer haar twee broers elkaar in de oorlog hebben gedood, wil Antigone beide begraven. Maar Kreoon beschouwt de een, Eteokles, als een held en Polineikes als een verrader. Als afschrikwekkend voorbeeld moet zijn lijk op het slagveld blijven liggen. Wie hem toch begraaft sterft. In een voor die tijd voor een meisje ongekend rebelse houding negeert Antigone die wet en

begraaft Polineikes toch. De liefde telt voor haar meer. Daarbij zegt ze de goden te gehoorzamen. Het arme kind ('Kind van het ongeluk') staat alleen, want haar verloofde Haimoon twijfelt tussen respect voor zijn vader en zijn liefde voor Antigone. Aldus leiden de ontwikkelingen ertoe dat iedereen lijnrecht tegenover elkaar komt te staan, met als onontkoombaar lot de dood van Antigone, die zich in haar grafkelder verbaagt. Die loodzware thematiek liet weinig ruimte voor frivoliteiten. In een minimalistisch decor leidde een Thebaanse vertelster het publiek doot het drama. Antigone schreeuwde en spugde haar wanhoop uit en het onbegrip tussen Kreoon en Haimoon onttaardde in een handgemeen. De wanhoop van de hoofdrolspelers was letterlijk voelbaar. Daarom deed het animatiefilmpje à la Monty Python, waarmee de voorgeschiedenis in het kort uit de doeken werd gedaan, vreemd aan. Hier was geen ruimte voor grapjes. Antigone is nog te zien op 21 december en 3, 4, 11, 12, 17, 18, 24 en 25 januari.

LESMATERIAAL BIJ DE VOORSTELLING
ANTIGONE

antigone

Lessuggesties

Achtergrondinformatie over de Antigone

Docent

Belangrijkste thema's

In Antigone gaat het over uitersten, het ergens helemaal voor gaan, keuzen maken, risico's nemen, generatieconflicten, liefde en 'je eigen weg' kiezen. Thema's die het vertrekpunt vormen van de lesbrieven in deze map.

Docent

Antigone, één van de Thebaanse spelen van Sophokles.

Hoewel Sophokles meer dan 2000 jaar geleden zijn stukken schreef, zijn de onderwerpen allerminst ouderwets en sluiten ze nog steeds aan bij het moderne leven.

Sophokles houdt zich bezig met de aloude vraag 'waarom moeten mensen lijden?' Hij brengt zijn personages tot leven op een manier die nog nauwelijks is geëvenaard. Dit is zeker opmerkelijk omdat Sophokles schreef in een tijd dat de mensheid nog maar nauwelijks fictie maakte voor niet-religieuze doeleinden.

Om iets van Sophokles te kunnen begrijpen en hem te waarderen moeten we hem eerst in een historische context plaatsen: wat kunnen we leren over de Griekse samenleving van Sophokles' tijd als we zijn stukken lezen? Op welke sociologische factoren waren zijn stukken een reactie? Waarom zouden we vragen naar deze zaken?

Het feit dat zijn stukken zo'n ongekeerde populariteit hadden en zo hoog werden gewaardeerd laat zien dat de onderwerpen die hij aan de orde stelde zeker belangrijk waren in het Athene van zijn tijd. Om te begrijpen wat Sophokles met zijn stukken wilde uitdragen moeten we eerst weten wat in die tijd de relatie was tussen de Griekse godsdienst en de Griekse politiek. Griekenland bevond zich toen in een overgangperiode tussen het 'oude' Griekenland, waarin de Goden het in het leven van de mensen voor het zeggen hadden, en een nieuw systeem van wetten, die gemaakt waren door de staat. Een systeem dat langzaam het oude systeem verving. De Grieken waren onder de indruk van de nieuwe manier van leven en tegelijkertijd hadden ze moeite met het accepteren van de wetten van de staat, die - hoewel berustend op een meerderheid - soms verkeerd konden uitpakken. De wetten van de goden waren in tegenstelling tot die van de staat altijd onveranderlijk geweest.

Sophokles probeert deze twee zienswijzen in zijn stukken met elkaar te verbinden. Zijn stukken waren daarom zo populair en invloedrijk omdat ze hielpen om moeilijke en gecompliceerde onderwerpen aan de Grieken te verduidelijken. Ze vormden een verbinding tussen 'het oude' en de nieuwe denkwijze.

Het hoofdthema van Antigone is de tegenstelling tussen Kreon die – als de vertegenwoordiger van de staat - vanuit zijn begrip van rechtvaardigheid doet wat hij denkt wat goed is en Antigone die vanuit haar trouw aan de goddelijke wetten doet waarvan zij denkt dat het goed is en daarmee uiteindelijk het fundament van de staat aantast.

Sophokles wil ons duidelijk maken dat er in de wereld een onveranderlijke waarheid is, boven de waarheid van de staat en dat wij zo dicht mogelijk in de buurt moeten komen van die ene waarheid.

Sophokles wordt door velen gezien als één van de grootste toneelschrijvers in de klassieke geschiedenis, vooral vanwege de emotie en de diepte van zijn personages en de krachtige sociale boodschap die in zijn plots aanwezig is. Hij wordt gezien als de meester van de klassieke tragedie.

N.B. Het gedrag van Antigone was voor een meisje in Griekse samenleving afwijkend. Rebelle hoorde meer bij mannen.

Extremen: foto's koppelen aan uitspraken

Leerling

Opdracht

Hieronder zie je foto's van personen die er een (enigszins) extreme overtuiging op nahouden. Daaronder vindt je uitspraken die zij gedaan hebben. Koppel nu de juiste uitspraak aan het juiste personage.

1

2

3

4

5

6

7

Nr.

Uitspraken

Afzetten tegen de 'brave' cultuur is denk ik wel iets wat ons drijft. Wij waarderen de tweedeling van het leven: de tegenstelling tussen goed en kwaad. We zijn ons ervan bewust dat het een niet zonder het ander kan.

Als je niet voor ons bent, dan ben je tegen ons. Wanneer je een vriend bent zal je met ons samen moeten werken.

Ik wil in de eerste plaats controle over mijzelf, mijn leven en mijn lichaam en ben bereid daar veel voor op te geven.

Ik doe dit uit protest. Zodat de mensen hun clichébeeld over ons eens laten varen!

Waarom zou ik dit niet doen? Al is het maar om mensen bewust te maken van de grote macht van multinationals.

Mijn doorzettingsvermogen en mijn ambitie drijven mij. Ik geef nooit op en wil mezelf constant blijven verbeteren.

Al kost het ons grote offers: dit is gerechtigheid!

